

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 99/12
v Luxemburgu 12. júla 2012

Rozsudok vo veci C-602/10
SC Volksbank România SA/Autoritatea Națională pentru Protecția
Consumatorilor – Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor
Călărași (CJPC)

Súdny dvor spresnil rozsah ochrany spotrebiteľov poskytovanej v oblasti úverových zmlúv

Členský štát môže obmedziť bankové poplatky vyberané veriteľom

Smernica o zmluvách o spotrebiteľskom úvere¹ stanovuje, že v oblastiach, ktoré táto smernica harmonizuje, členské štáty nemôžu zachovať alebo zaviesť do vnútroštátneho práva iné ustanovenia, ako sú tie, ktoré zakotvuje smernica. Nie je však v rozpore s ňou, keď členské štáty uplatnia v súlade s právom Únie ustanovenia tejto smernice na oblasti, ktoré nepatria do jej pôsobnosti. Okrem toho členské štáty zabezpečia, aby sa zaviedol primeraný a účinný postup pre mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov, ktoré sa týkajú úverových zmlúv, podľa potreby s využitím existujúcich subjektov. Smernica sa neuplatňuje na úverové zmluvy, ktoré už sú platné k dátumu nadobudnutia účinnosti vnútroštátnych preberacích opatrení.

V Rumunsku bola smernica prebratá do vnútroštátneho práva nariadením, ktoré nadobudlo účinnosť 22. júna 2010. Toto nariadenie najmä stanovuje, že ak sa poskytne úver, veriteľ môže vyberať len poplatok za analýzu spisu, poplatok za správu úveru alebo poplatok za vedenie bankového účtu, náhradu v prípade predčasného splatenia, náklady týkajúce sa poistenia, prípadne penále, ako aj osobitný poplatok za služby poskytované spotrebiteľovi na požiadanie.

V predmetnom prípade jedno z ustanovení všeobecných podmienok úverových zmlúv uzatvorených medzi bankou Volksbank România a jej zákazníkmi pred nadobudnutím účinnosti nariadenia stanovuje, že banka môže za poskytnutie úveru od dlžníka vyberať „poplatok za riziko“ rovnajúci sa 0,2 % zostatku úveru, ktorý sa uhrádza mesačne počas celej doby trvania úverovej zmluvy.

Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor – Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Călărași (ďalej len „CJPC“) (Národný úrad pre ochranu spotrebiteľov – Krajský komisariát na ochranu spotrebiteľov Călărași), ktorý dospel k záveru, že nariadenie neumožňuje výber tohto poplatku, uložil Volksbank pokutu, ako aj dodatočné sankcie.

Na Judecătoria Călărași (Súd prvého stupňa v Călărași, Rumunsko) Volksbank tvrdila, že niektoré ustanovenia nariadenia sú v rozpore so smernicou. Preto tento súd žiada Súdny dvor, aby spresnil rozsah tejto smernice.

Súdny dvor rozhodol po prvé o tom, či **členské štáty môžu zahrnúť úverové zmluvy zaručené nehnuteľnosťou do vecnej pôsobnosti vnútroštátneho opatrenia preberajúceho smernicu**, hoci ich táto smernica vylučuje zo svojej pôsobnosti. Súdny dvor zdôrazňuje, že **členské štáty môžu v súlade s právom Únie uplatniť ustanovenia tejto smernice na oblasti, ktoré nepatria do jej pôsobnosti**. Môžu teda zachovať alebo zaviesť vnútroštátne opatrenia zodpovedajúce ustanoveniam tejto smernice alebo niektorým z nich, pokiaľ ide o úverové zmluvy, ktoré nepatria do vecnej pôsobnosti smernice, akými sú v predmetnom prípade úverové zmluvy zaručené nehnuteľnosťou.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, s. 66). Táto smernica mala byť prebratá najneskôr do 11. júna 2010.

Po druhé Súdny dvor skúmal **zahrnutie takýchto úverových zmlúv, ktoré sú platné k dátumu nadobudnutia účinnosti vnútroštátnej právnej úpravy, do časovej pôsobnosti tejto úpravy.** Súdny dvor uvádza, že prináleží v zásade členským štátom, aby určili podmienky, za ktorých chcú rozšíriť svoj vnútroštátny režim preberajúci smernicu na úverové zmluvy, o aké ide vo veci samej, ktoré nepatria do jednej z oblastí, pre ktoré normotvorca Únie chcel stanoviť harmonizované ustanovenia. V dôsledku toho **členské štáty môžu prijať prechodné opatrenie, ktoré stanovuje, že uvedená vnútroštátna právna úprava sa uplatňuje takisto na zmluvy, ktoré sú platné k dátumu nadobudnutia jej účinnosti.**

Po tretie sa Súdny dvor domnieva, že nie je v rozpore so smernicou, keď členský štát **uloží povinnosti, ktoré táto smernica nestanovuje, úverovým inštitúciám, pokiaľ ide o druhy poplatkov,** ktoré tieto inštitúcie môžu vyberať v rámci zmlúv o spotrebiteľskom úvere. V predmetnom prípade totiž pravidlo stanovené rumunským nariadením tým, že obsahuje taxatívny výpočet bankových poplatkov, ktoré môže vyberať veriteľ od spotrebiteľov, predstavuje opatrenie ochrany spotrebiteľov v oblasti neharmonizovanej smernicou.

Po štvrté Súdny dvor odpovedal na argument Volksbank, podľa ktorého **rumunská právna úprava tým, že zakazuje úverovým inštitúciám vyberať niektoré bankové poplatky,** spôsobuje menšiu dostupnosť spotrebiteľských úverov ponúkaných spoločnosťami usadenými v iných členských štátoch pre zákazníkov usadených v Rumunsku a v dôsledku toho porušuje pravidlá Zmluvy v oblasti slobodného poskytovania služieb. V tejto súvislosti Súdny dvor spresnil, že právna úprava členského štátu nemôže predstavovať obmedzenie v zmysle Zmluvy iba preto, že iné členské štáty uplatňujú menej prísne pravidlá alebo pravidlá hospodársky zaujímavejšie pre poskytovateľov podobných služieb usadených na ich území. Súdny dvor sa okrem toho domnieva, že vnútroštátne ustanovenie, aké zakotvuje rumunské právo, neznižuje atraktivnosť prístupu na trh a nezmenšuje v skutočnosti možnosť dotknutých podnikov vytvárať účinnú hospodársku súťaž vo vzťahu k podnikom tradične usadeným v Rumunsku.

Nakoniec Súdny dvor skonštatoval, že rumunská právna úprava, ktorá v oblasti **spotrebiteľských úverov umožňuje spotrebiteľom obrátiť sa priamo na orgán ochrany spotrebiteľov,** ktorý môže následne uložiť sankcie úverovým inštitúciám za porušenie vnútroštátnej právnej úpravy bez toho, aby predtým musel použiť postup mimosúdneho riešenia sporov, ktorý stanovuje vnútroštátne právo pre takéto spory, nie je v rozpore so smernicou. Súdny dvor totiž uvádza, že smernica vyžaduje, aby boli postupy mimosúdneho riešenia sporov primerané a účinné. Preto prináleží členským štátom, aby upravili podrobnosti uvedených postupov vrátane ich prípadnej kogentnej povahy, pričom sa musí dodržať potrebný účinok tejto smernice.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Fotografie z vyhlásenia rozsudku sú k dispozícii na ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106